

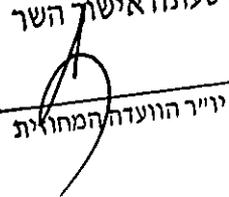
6006779 (47)

לשכת התכנון והבניה המחוזית
משרד הפנים - מחוז דרום
11. 11. 2012
נתקבל

נספח נופי

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965
משרד הפנים - מחוז הדרום
הוועדה המחוזית החליטה ביום:
5/12/12
לאשר את התכנית

תכנית מס' 306/03/30 התכנית לא נקבעה טעונה אישור השר
 התכנית נקבעה טעונה אישור השר

יו"ר הוועדה המחוזית

תאריך

הרחבת מושב עין יהב

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
התוכנית אושרה על ידי הפנים ביום
11/12/12
מנהלת מחוז הדרום
תכנון

ע"י קדב
מושב עין יהב
הקטאת שטח נופית בעימ

יוני 2010

מאיה שפיר אדריכלית נוף

החברה הכלכלית • מ.א. חבל אילות • מיקוד 88820

טלפון 08-6355821 • פקס 08-6355800

moetza-landplan@moetza.ardom.co.il

18/06/2010

עין יהב - עקרונות מנחים לתכנון נוף – נספח נופי לתב"ע

מבוא:

מושב עין יהב מכין תב"ע חדשה הכוללת שכונת הרחבה.
כחלק ממסמכי התכנית מוגש נספח נופי זה.
מושב עין יהב שוכן בלב הערבה, באזור אקלימי בעל תנאים קיצוניים, המציבים בפני מתכנן הנוף דרישות ייחודיות: יצירת תנאי נוחות פיזית לאדם הגר בישוב, למרות המגבלות הקשות, תוך שמירת תחושת המדבר.
תנאי האקלים הקשים: חום, יובש, קרינה חזקה ורוחות עזות בצירוף עם קרקע דלה ואיכות ירודה של מי ההשקיה - מגבילים את מבחר הצמחים הניתנים לשימוש.
כל ניסיון לתכנון נופי המתאים לאזורים ממוזגים, ים תיכוניים או אף לאזורים מדבריים אחרים - ייכשל אם ייושם באזור הערבה. יש, לכן, ליישם עקרונות תכנון ייחודיים לאזור זה, כמוצג בדפים הבאים.

גבולות חדים ליישוב:

המדבר הנו שטח חשוף לחלוטין, בעוד היישוב - מפותח, צפוף ואינטנסיבי.
יש לשאוף ליצירת גבול חד בין המפותח לטבעי. הגבול החד מעצים את תחושת נווה המדבר של היישוב.
יש לנסות וליישם את עקרון המסגור מרמת הפרט (ערוגות) ועד לרמת היישוב כולו.
ניסיון לנטיעות אקסטנסיביות בהיקף היישוב תוך טשטוש הגבול, מחליש הן את האזור המפותח, המגוון והן את השטחים הטבעיים שאותם יש לשמור נקיים מכל פיתוח שהוא.

נוף טבעי:

יש לשמר את השטחים הבלתי מופרים שמסביב לאזור המפותח במצבם הטבעי.
אין לנסות לגנן או לפתח שטחים שאינם צמודים לאזור הבנוי. שימור השטח הטבעי מפיתוח הוא הנותן את העוצמה לשטח המטופח.

מאיה שפיר אדריכלית נוף

החברה הכלכלית • מ.א. חבל אילות • מיקוד 88820

טלפון 08-6355821 • פקס 08-6355800

moetza-landplan@moetza.ardom.co.il

בשל איטיות תהליכי השיקום הטבעי של השטח באזור זה, אין להתיר כלל עליה של כלים כבדים ורכבים על שטחים בלתי מופרים שאינם מיועדים לבניה. בשלבי הכשרת השטח, בניה וסלילת הכבישים, חשוב להקפיד על עבודה מתוך השטח המיועד לבניה ושימור השטח המיועד לשימור במצבו הטבעי.

מסגור:

בכדי להציג את הצמחיה במיטבה, יש צורך לתמוך בה: מסגור של הצמחייה בדומם, מבליט אותה על רקע קנה המידה רחב הידיים והבוהק של הסביבה. כמסגרת ניתן להשתמש בחומרים מהטבע כסלעים, חצץ וחלוקים או בדומם מעשה ידי אדם - ריצוף, קירות בנויים או חלקי מבנים וצרופים שונים של הנ"ל. מסגור הצומח מצניע את חלקם התחתון של הצמחים שבתנאי העקה של המדבר הנו לעיתים קרובות קרח ועצי, מסתיר את מערכת ההשקיה ואת אדמת הגינון שבסביבת הצמח, שבאזור הערבה היא קרקע חולית שמופעה לבן ומלוח. התמונה המתקבלת הנה חזקה וירוקה יותר מאשר בשימוש בצמחיה בלבד. יש לשאוף לכך שכל אזורי הגינון יהיו מתוחמים בבירור.

שימוש בדומם:

ניתן לחזק את "תחושת הגן" ללא שימוש מיותר בצמחיה, על ידי שימוש מושכל בחומרים מהדומם: חומרים מהטבע כסלעים, חלוקי נחל וחצץ או חומרים מעשה ידי אדם כקירות, חומרי חיפוי וריצוף, או ריהוט רחוב וגן - כולם מחזקים בשימוש נכון את הצמחייה ומקנים מראה מטופח ותרבותי, אותו ניתן להשיג באזורים אחרים בשימוש בצמחיה בלבד. שימוש נכון בדומם מקטין את הצורך בשימוש בצמחיה נמוכה - שיחים וצמחי כיסוי, שתחזוקתם בעייתית ומופעם לעיתים עלוב.

מאיה שפיר אדריכלית נוף

החברה הכלכלית • מ.א. חבל אילות • מיקוד 88820

טלפון 08-6355821 • פקס 08-6355800

moetza-landplan@moetza.ardom.co.il

הצללה:

עצמת הקרינה הגבוהה באזור, גורמת לחימום הקרקע והמבנים ולהעלאת הטמפרטורות הגבוהות ממילא. הצל מוריד את רמת הקרינה הישירה והקרינה המוחזרת, ובכך מוריד את הטמפרטורה. הצל מפחית גם את הבוהק והסנוור המהווים גורם עיקרי לתחושת אי הנוחות הפיזית של האדם במדבר. יש לשאוף לכך שמירב השטחים הפתוחים והדרכים יהיו מוצלים, בין ע"י המבנים עצמם, קירות היקפיים למגרשים, פרגולות עצים ומטפסים.

מדשאות:

בשל דרישות המים והתחזוקה הגבוהות, יש להמעיט בשתילת מדשאות. יש לשתול מדשאות רק בשטחים בהם צפוי שימוש למדשאה כמשטח ישיבה, ולהגדיר את שטחה בהתאם לשימוש הצפוי. אין להשתמש במדשאה כפתרון לכיסוי קרקע. בכל מקום בו אין כוונה לאפשר ישיבה על הדשא בהתכנסויות שונות, יש להעדיף שימוש במשטחים אחרים בשילוב עצים.

מאיה שפיר אדריכלית נוף

החברה הכלכלית • מ.א. חבל אילות • מיקוד 88820

טלפון 08-6355821 • פקס 08-6355800

moetza-landplan@moetza.ardom.co.il

הרכב צמחיה מומלץ:

לצמחיה תפקיד חשוב בהקלה האקלימית והפסיכולוגית על החיים בערבה. העצים הם בעלי החשיבות הרבה ביותר: הם ממתנים את תנאי האקלים הקשים. ומורידים טמפרטורות, חוסמים רוחות חזקות ויבשות, העצים מצלים על הקרקע. מוסיפים לחות לאוויר ומסה ירוקה המהווה ניגוד לסביבה הצחיחה והבוהקת. באזורים הבנויים והמטופחים יש להרבות ככל האפשר בנטיעת עצים. שיחים וצמחי כיסוי מסייעים להקטנת הקרינה המוחזרת ממבנים ומקרקע חשופה, מוסיפים לחות לאוויר אך תחזוקתם מורכבת ויקרה, ומופעם לא תמיד במיטבו מאחר וכל פרט לא מגיע למיצוי הפוטנציאל הטבעי שלו, יש לשתלם לעיתים בצפיפות גבוהה מהמוכר באזורים אחרים. יש להקפיד על שימוש במיני צמחים המתאימים לאזור.

מאיה שפיר אדריכלית נוף

החברה הכלכלית • מ.א. חבל אילות • מיקוד 88820

טלפון 08-6355821 • פקס 08-6355800

moetza-landplan@moetza.ardom.co.il